

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

BEKÉRKEZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Degenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Uj adó az osztráknak.

Debrecen, július 22.

Az osztrák mindent kitalál, amivel a magyar közönségről levakarhat egy kis bőrt.

Világos eszü, tisztalelkü, nyájas magyar felebarátom, kiáltsd el magadat jó szokásod szerint: mégis csak huncut a német! Mit nem forgat megint örökös kalkuláló fejében? Uj adót tervez a szomszéd, aki németnek német, hanem azért mégis csak inkább osztrák. Uj adón töri az eszét, amelynek éle természetesen és rendszerint — ellenünk irányul.

Még elgondolni is szörnyűség és komikum. Az osztrák kormány ugyanis a fejébe vette, hogy megadóztatja azokat az idegen fürdővendégeket, akik egy hónapnál hosszabb ideig tartózkodnak. Nem elég az, hogy ezek a fürdőhelyek és nyaralótelepek, lakásadók és vendéglősök busásan megadóztatják az embert, nem elég a kurtakságban, zenedijakban, szepítőjárulékokban s még számtalan címen fizetett adó és nem elég az a tetemes közvetett adó, amit a fürdővendég költségeiben és költségeiben leró: még külön, egyenes és közvetlen adót is akar-

nak behajtani rajta, ha a határon túl nemesak egy pár hetet, hanem az egész nyarat akarja eltölteni.

Ugyebár, hogy ez borzalmas merénylet, főképpen a magyarok ellen, akik évről-évre valóságos inváziót rendeznek nyaranta Ausztriába. Uram bocsáss, még el is — németesitenék Ausztriát, ha állandóan ott maradnának eseh, vend, szlovén vagy olasz vidékein.

Az osztrák népek, úgy látszik, védekeznek; az osztrák kormány pedig ki akarja használni, uj adó alakjában a magyaroknak ezt az elháríthatatlan passzióját, hogy minden nyáron odarajzik és családos-tul ellepi az osztrák tájak hegyeit, hogy a magyar kormány adóztatná meg azokat, akik nyáron át egy hónapon túl idegen üdülőhelyeken költik a pénzt: az osztrákkormány vet ki rájuk adót.

Egy rókáról ennyi bőrt lenyuzni: ez már igazán felháborító. Nem is tudom, hogy az Ausztriába gravitáló nyári magyarok mitévők lesznek. Hogyan fogják elhárítani ezt a csapást? Mert elvégre fizetni és rosszul élni: ezt még elviseljük valahogy az idegenben. Mert nem vesszük észre, hogy ebbe indirekte adózunk. De adót fizetni valóságos, nyílt és leplezetlen adó címén s

hozzá még üdülőhelyeken és üdülés közben: azt a tizedik ember sem szereti s annyira már magyar a budapesti származású nyaraló is, hogy az adófizetéstől óvakodik, minden körülmények között. Elég baj van vele idehaza, menekül is előle, ahogy csak lehet — s most már még a nyári telepeken, az imádott osztrák eldorádókban is üldözzék vele?

Nem, ez nem járja! Ez vérlázító kegyetlenség. Ez a rut visszavétel a magyar vándoröszön gyöngegségével. Ez kegyetlen, kacér játék azzal a mi nyavalyás kedvtelésünkkel, hogy erőnek erejével azért is odamegyünk, ahol nem szeretnek bennünket — ahol csak a pénzünket szeretik, de azt aztán minden lehető és lehetetlen formában szívesen elszedik tőlünk.

Most csak az a kérdés, hogy mit tegyünk? Tüntessünk ellene? Rendezzünk tiltakozó népgyűlést? Intézzünk interpellációt a kormányhoz, hangosan tiltakozva, hogy az osztrák kormány az adókiivetés pallosával kiűzze honpolgárainkat, véreinket és hitsorsosainkat az osztrák paradicsomból? Avagy menesszünk egy monstre-deputációt a Burg kapujához s dobjunk kérvényt a feleséges ur kocsiába, könyörgő in-

A moziban.

Irta: Jean Oerdelier.

Szélvészfény rohant be Marguéríte Rocher barátnőjéhez, Seannehoz s a nyakába ugrott.

— Talán megjött a vőlegényed Amerikából? — kérdezte Seanne.

— A hajón van, utban hazafelé — felelt Marguéríte. — Tegnap járt le a szerződése a Manhattan cirkuszszal, ahol bicikliművész volt.

Jó Istenkém, csak ezentul se történjék semmi baj, csak hajótörést ne szenvedjen valahogy!

Gépiesen az ablakhoz ment és kinézett, mint mindenki, aki várakozik. Páris szemlélésében aztán lassankint elmúlt a féltelme.

Békésen sorakoztak egymás mellé az utcák és a háztetők tengerén szellő sem mozgatta a szélkakast. E nyugodt, kék ég alatt, honnét egy csillag sem hiányzott, a leghülyébb tengerész is tudhatta, minő utja lesz.

— Hopp! — kiáltotta Marguéríte és lebocsátotta a függőnyt. — Vedd fel kalapodat. Ne ezt... az utat! Magammal viszlek.

Színházba megyünk. Hogy melyikbe... magam sem tudom... Megkérdezzük egy rendőrt, meg aztán annyiszinlapot, műsort osztogatnak. No halld, csak nem maradsz ebben a ruhában? Ki az ördög látott zöld ruhához kék kalapot?

Páris utcái tiszták lennének, mint egy hollandiai tanya, ha mindenki elfogná és oly gonddal őrizné meg az átnyújtott szinlapokat, reklámecédulákat, mint Marguéríte. Jól lehet egyik sem adott felvilágosítást a kérdése tárgyában. Az első, dacára az idő előrehaladott voltának, barátságosan hívta meg őket, hogy a Sárga csillaghoz címzett szálloda polgári éttermében vacsorázzanak. A második azt hirdette, hogy Tardivett ur a Sorbonne termében előadást tart a zabogék népének erkölceséről és szokásairól. Kevésen múlt, hogy a hölgyek nem mentek oda, nagyon csábította őket az ingyenes bemenet. — De a sarkon az Odéon vendéglője mellett egy nagykalapos ur és óriási hirdetés kötötte le figyelmüket. Az ur földig hajlongva köszönötte őket, élénken gesztikulálva, az ajtó felett ragyogó „mozi” szóra mutatott, bőbeszédűen biztosítva a hölgyeket, hogy teljesen új műsor felett rendelkezik.

Ez hatott, noha még a régít sem látták.

— Már megkezdődött az előadás? — kérdezték.

— Megkezdődött, de minden percben újra kezdődik, mint a fiatalság szerelme — elméskedett a nagykalapos ur. — Önök mulatni fognak, kacagni, könnyezni és zokogni és mindezt egy rövid óra leforgása alatt.

Annyira vitte a szeretetreméltóságot, hogy maga ment a pénztárhoz velük és a legjobb helyeket választotta ki számukra.

Mikor beléptek, a zenekar épp a Marcellaisét játszotta. Utána egy kőmíves története következett, aki sztrájk idején dolgozni mert. E vakmerőség a rendőrség, pár század katonaság, Franciaország legmagasabb hatóságainak folytonos jelenlétét követelte meg. Ezután a zenekar az orosz himnuszt játszotta.

A sztrájkterő jelenetet a looping the követte. Egyetlen, magas négyemeletes házaktól szegélyezett talajon csak egy imbolygott az óriási küllőtlen fakerék. Türelmetlen néptömeg vette körül a ringet, melynek közepén, a földön ülve, a két versenyző sakkozott békésen. Látni lehetett az első tekintetre, hogy a történet színhelye Ame-

10,000 korona

sok pénz, de ennél is több hasznot hozhat egy élelmesen összeállított hirdetés a „DEBRECEN“-ben. ==

stánciával, hogy ne engedje zaklatni a magyarok nyári népvándorlását, öröklött tartományainak területén?

Nem tudom, mi fog történni, de tartok valami szörnyű lehetőségtől is. Attól tartok, hogy a magyar nyaraló közönség még kénytelen lesz itthon maradni családjával s a pénzével. Uram bocsáss, még megeshetik, hogy ez a magyar közönség, aki nyári költség terhével száz milliókat visz ki évenként Ausztriába, még fölfedezi a saját országnak természeti kincseit, páratlan szépségeit, gyönyörű, változatos tájkait, áldott gyógyító forrásait, tavait, patakjait, vadregényes havasait, nyájas, árnyékos domjait.

Még megeshetik, hogy a magyar ember megbecsüli mindazt, ami jót és szépet idehaza találhat. De megeshetik az is, hogy az új és egyenes adót is megfizeti, csak hogy Ausztriában nyaralhasson. Mert — nem a német huncut, hanem mi vagyunk élhetetlenek.

TÜDŐS JÁNOS az indemnitásról.

A képviselőház ülése.

— július 12.

Berzeviczy Albert házelnök 10 óra után néhány perccel megnyitja az ülést. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után elnöki előterjesztések következtek.

Ezután br. Ghillány Inre bíráló bizottsági tag leterzi az esküt.

Teleszky Kristóf a VI. bíráló bizottság elnöke a betérjesztési jelentését.

Bornemisza Lajos a VI. bíráló bizottság elnöke a beszédét.

Következett a felirati vita folytatása. Az első szónok a zárszó jogán Batthyány Tivadar gróf. Beszéde elején reflektál Rudnay Alajosnak, aki azt kifogásolja, hogy az ellenzék nem követeli a katolikus autonómiát. Erre kijelenti, hogy ő mindenkor követelte a katolikus autonómiát. Dieséri

Bíffy Dezső báró felirati javaslatát, továbbá a kisczardák feliratához minden tekintetben hozzájárul, azt, az abban leírt programot magáévá teszi. Ezután Kluen-Héderváry gróf miniszterelnökkel polemizál és kijelenti, hogy a mult parlamentnek ex-lexben való feloszlásáról mondott véleménye őt nem nyugtatta meg. Cáfolja a miniszterelnöknek azon kijelentését, hogy a korona és nemzet közti jó viszony csakis a 67-es alapon tartható fenn. A kormánypárton Rónay Jenő kijelentette beszédében, hogy ő is kívánja az önálló bankot, vámterületet, szóval a gazdasági önállóságot. Ez azt bizonyítja, hogy a 67-iki törvények erre nekünk jogot adnak, de a törvényben lefektetett ezen jogainkat érvényesíteni nem tudjuk.

Rónay Jenő: Mert nem vagyunk még erősek!

Batthyány Tivadar gróf: Mert a parlamentünknek nincs meg a kellő ereje, ezért van szükség a valódi népparlamentre. Reflektált Tisza István grófnak a nemzetiségi kérdéssel tartott beszédére, kijelenti, hogy Tiszának igaza van, mert a nemzetiségi túrelmetlenség szinte tűrhetetlen. A nemzetiségekkel egy állandó békét kell kötni és ezen az áron hajlandó konvenciókat tenni a nemzetiségeknek.

Slezák Lajos folyton közbeszól.

Kelemen Samu: A nullák beszélnek.

Slezák Lajos: Maga a nulla! (Óriási zaj.)

Batthyány Tivadar folytatja beszédét és tovább polemizál Tiszával, végre kéri az ő feliratának elfogadását.

Több szónok nem lévén, elnök szavazásra teszi fel a kérdést.

A Ház nagy többséggel általánosságban elfogadta a válaszfeliratot. Ezután vita nélkül elfogadták részleteiben is.

Áttértek ezután az 1910. évi indemnitás tárgyalására.

Hegedüs Loránt, a pénzügyi bizottság elnöke részletesen indokolja az indemnitás benyújtását és azt elfogadásra ajánlja.

Elnök 10 perc szünetre az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Kabos Ferenc foglalta el az elnöki széket.

Tüdős János: A függetlenségi párt nevében kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el, mert a kormánnyal szemben bizalmatlansággal viseltetik. Tiltakozik az ellen a vád ellen, hogy az ex-lex állapotért a függetlenségi pártot terheli a felelősség, ellenkezőleg a felelősséget az ex-lex állapotért kénytelen a kormányra átharítani. Kifogá-

solja, hogy a kormány nem akkor oszlatta fel a Házat, amikor a mult országgyűléstől a bizalmatlanságot megkapta, hanem két hónappal később, hogy addig az országot preparálja. Támadja a kormányt, mert egy egész évig indemnítással akar kormányozni, anélkül, hogy költségvetést betérjesztene. A költségvetés olyan sarkalatos pontja alkotmányunknak, hogy az el nem odázható egy perere sem. Vajjon mit szólna most Deák Ferenc azon kormány alkotmányos voltához, mely nyíltan hirdeti, hogy egy évig költségvetés nélkül akar kormányozni.

Cserni Károly és Deésy Zoltán képviselők szözlaltak még fel s mind a ketten elfogadták a javaslatot.

Ezután az ülés véget ért.

Krónika.

A felirati vitát befejezték s a képviselőház áttér majd a gravamenek tárgyalása után a komoly munka elvégzésére. Még igen sok tenni való akad s így a választási visszaélések listájának unos untig való ismétléséből épen eléget kaptunk. Eleget kaptunk az új ház éretlenségének bizonyítékaiból is. Mert nem abban rejlik a virtus, egyes már meglelt a politikában tisztos névre szert tett politikusok kinevetésében, sem szellemes, avagy nem szellemes gorombaságok közbeszólásában, hanem igenis ott mutassák meg tehetségüket, ahol azt tényleg szemléltethető s ahol azonnal kilátszik mi az igazi erő s hol kezdődik a kóc és vásári cirkuszjátékos régen kiösmert és elavult trükje.

Justh Gyula fejezte be a felirati vitát s valóban komoly és magvas beszédjét, mely inkább elszomorító, semmint derűs epizódokkal szolgált, a többség mosollyal kísérte s honorálta. Pedig azon semmi nevetni valót sem találunk, hogy Magyarországon a viszonyok annyira korrumpáltak s visszataszítók, mint aminőknek, nyilván kissé elrajzolva, az egyetlen magyar ellenzék vezére festette. Érvek döntenek. S azokat semmiféle közbeszólással, gorombasággal, még kevésbbé lehet kacajjal elűzni. Azok súlyos ütéseit még az utódok is megérzik, a történet sötét lapjain megörökítve.

rika. Női rendőrök lökdösték durván a kíváncsiakat, széken álló apró gyerekek veték fel a fogadásokat, s nagy tolltokrétás rézbőrűek árulták a frissítőket. A zenekar Sámson és Deliát játszotta a cake walk üttemben.

A kép közönségének arculatán hirtelen izgatottság látszott, amely az élő nézőkre is átragadt. A bicikliista jelent meg a porondon. Marguéríte szíve összeszorult. Felismerte Jacques-ot, a vőlegényét.

Önérzetes mosollyal hajlongott, mint minden vőlegény és minden akrobata. Sőt önzertesebb és mosolygóbb volt, mint valaha. Beretvált, szép ajkai közül kivillogtak szép, egészséges fogai.

Lift vitte föl Jacques-ot és managerjét a tetőzetre, honnét inaulni kellett. Amerikai zászlókkal díszített kis pavillon kísérte őket régi utjukban. Felerkezve, az imprezárió meghatottan ölelte át és csókolta meg Jacques-ot.

Hirtelen elnémult a zene, jelezve hallgatásával is a nagy pillanatot. Jacques mindkét kezével csókokat hint a közönség felé, bőven kijutott belőlük Marguéríte-nak is. Ráült a gépre, felemelte kezeit, majd visszahelyezve a kormányra, az imprezárió elindítja...

A gép villámgyorsan utnak indult, Jacques örült sebességgel kerékpározik, csodás erővel vonzza az irányt jelölő fekete vonal. Most beért a halálkörbe, megfordul, meggy felfelé... Marguéríte behunyja szemét a gyönyörűségtől, a félelemtől, de hirtelen. A gyerekek kiabálnak, a nők izgatottan morzsolják ujjai között műsorukat, rekedt, ideges krakogások halatszanak... Marguéríte kinyitja szemét — megért mindent. A vásznon a kerék alatt pár ember egy sötét tömeget vesz körül. Aztán odarohan az egész közönség, ellepi a porondot, minden sarkot, kiabal, őrlöng oly rettenetesen, hogy szinte áthallatszik az oceanon...

— Jacques, Jacques! — sikoltja Marguéríte felugorva. — Zokogva roskad vissza helyére. Seanne a sürgő zsbongás közt karon fogja, s kivezeti. Az előesarnokban elterül a második áldozat is a plakáton levő óriás kerék alatt. Az igazgató, akit a dologról értesítettek, megsimogatja arcát, hozzá van az ilyesmihez szokva. Tegnap egy hölgy az előadás közben felpozta a férjét, mert a svéd király felvonulását követő kíváncsiak között felismerte, amint egy idegen nőt vezetett karján.

— Igazgató ur, — zokogja Marguéríte — meghalt?

— Mit tudom én, édes, édes kicsikém. Egy napja sincs még, hogy a filmeket megkaptam.

Azon gondolkodik, ne adjon-e neki ingyen jegyeket az egész előadás tartamára, midőn hirtelen eszébe jut valami és sietve távozik.

Pár pillanat múlva visszatér levéllel a kezében.

— Kegyed Marguéríte Rocher? A Rue du Regard-ból? Levele van. A fényképekhez volt mellékelve az kérelemmel, hogy kézbesítem a címzettnek.

Seanne izgatottan szakítja ki a levelet kezéből, feltépi és olvassa előbb akadozva majd gyorsan, mint a zenész, aki gyász indulót készül játszani és látja, hogy a kottáján táncütemek vannak.

„Édes Marguéritem!

Gazdagok leszünk, nyertem fogadáson 5000 frankot. Arról volt szó, hogy a „looping the loop“ alatt leugorjak egy kautsuk szőnyegre. Sikerült! Havreben vagyok egy hét múlva. Ha van egy estéd, menj a moziba. Majd megtudod miért? A viszontlátásig is ölel szerető vőlegényed Jacques.“

Jön Schmidt hírneves circusza!

~ Itt még nem látott világ-atrakciók. ~
Szenzációs új löidomítások.
Megnyitó díszelőadás j. hó 26-án este 1/29 órakor.

A fődolog s ez a tulajdonképeni politikai esemény, hogy a felirati vitán túl vagyunk. A mi nézetünk is az, hogy az egész felirati vita már elavult s így teljesen felesleges, időrabló intézmény, melyre a mai modern közjogi életben, már csak a mult idők mumiaszaga maradt meg, de semmivel sem vízi előbbre az ország sorsát. Annak idején, mikor a parlament az uralkodóval másképen sem megértetni, sem tárgyalni nem tudott, csakis feliratok alapján, annak idején, mikor a gravaminális politika mindent megtagadott addig, míg a sérelmek orvoslást nem nyertek, akkor még megvolt annak a vitának létjogosultsága, sőt talán nagfontossága is. Ma azonban, midőn felelős minisztériuma van az országnak, kikkel s kiken keresztül az uralkodóval, a nemzet minden kívánsága közölhető s reperálható, minden sérelem, ma csak időt rabló, munkát pocsékoló régiség, melynek kiküszöbölése a modern kor politikai férfiainak kötelessége.

A NAGYERDEI-ÚT csatornázása.

A csatornázási bizottság ülése.

— július 22.

A csatornázási bizottság ma délelőtt ülést tartott. Aczél Géza főmérnök korrekt, egyenes és a közérdek szempontjából való három fontos előterjesztést tett. Az egyik a Nagyerdő és a nagyerdei utnak a csatornahálózatba való bekapcsolásáról szól. Hogy mennyire emi-nens érdeke ez a városnak, nem szükséges bővebben fejtegetni, hiszen tudjuk, hogy a nagyerdei ut valóságos porfészek. — Itt vannak felépítve a villák. Az erdő meg egyedüli szórakozó helye a közönségnek. Mármost ha a Nagyerdő a csatornahálózatba bekapcsolva lesz, öntözhető a Péterfia, a Simonyi-utca és a Nagyerdő, a villák, házak pedig vízvezetékkel lesznek elláthatók.

A második előterjesztés a Hatvan-utcai vészkiömlőről, a harmadik pedig a főgyűjtő csatornának folytatását képező nyíltárok kiásása és a fenéknek kőburkolattal való kiásásáról szól. A csatornázási bizottság egyhangulag elfogadta a főmérnök előterjesztéseit s elfogadásra ajánlotta a tanácsnak. — Az ülésről a következő tudósításunk szól:

A nagyerdei ut csatornázása.

Aczél Géza főmérnök: Tudvalevő, hogy a csatornák lerakása a Sétakert elejéig volt tervezve, de mivel a közgyűlés úgy határozott, hogy a viztorony a Nagyerdőben építtessék fel, természetesen, hogy esővet kell a nagyerdei allén vezetni a viztoronyig, ha most a kisebb méretű csatorna helyett nagyobb méretű esőt fektetnének le, úgy lehetne volna, hogy az ut és a Nagyerdő csatornázva legyen. Az én előterjesztésem az, hogy mivel a viztoronyhoz úgy is szükséges csatornát létesíteni, bár kisebb méretűt, tegyen a bizottság előterjesztést a tanácsnak az iránt, hogy a tervezett kisebb méretű csatorna helyett egy nagyobb méretű eső kiépítésére adjon engedélyt. Ezzel a munká-

lattal a Nagyerdő, a Péterfia- és Simonyi-utca kap csatornát a Honvéd-utcaától a Ferenc József-utig. A munkálatok 60,810 koronába kerülnek, ebből fedezetet találunk 6000 koronát.

A bizottság Aczél Géza főmérnök előterjesztését egyhangulag elfogadta s ajánlja a tanácsnak.

A vészkiömlő.

Aczél Géza főmérnök: A Hatvan-utcaán a csatornahálózatnak vészkiömlő van építve, mely arra szolgál, hogy nagyobb esőzésekor a hirtelen összegyűlő vizet levezesse.

Ennek a víznek levezetésére azonban az eredeti tervekben a csatorna számításvéve nincs. A jelenlegi, s a Hatvan-utca végén kivezető csatorna mérete a nagy vízmennyiségnek nem megfelelő. Nem elég bő a csatorna perccenként 3600 liter víz elvezetésére. Szükséges volna tehát a jelenlegi boltzott csatorna helyett új csatornát építeni. De mivel a Hatvan-utca mindkét oldala teljesen be van építve, közegészségügyi szempontból szükség s volna, hogy a nyílt árok beboltzottassanak. Ezen munkálatokra bemutatom a költségvetést. Mivel megfelelő szelvényű téglacsatorna többre kerül, mint egy ugyanolyan szelvényű betonesatorna. javasolom, hogy a nyílt árok betonesóval boltzottassák be. Ennek a költsége 100,000 koronába kerül.

A bizottság ezt az előterjesztést is egyhangulag ajánlja a tanácsnak elfogadásra.

A főgyűjtő csatorna.

Aczél Géza főmérnök: A főgyűjtő csatorna folytatását képező nyílt árok kiásása s a fenéknek kőburkolattal való ellátása vált szükségessé a szoboszlói törvényhatósági uttól a máv. keresztezésig, mintegy 920 méter szakaszon. A munkálatok költsége 32,000 korona.

A bizottság elfogadásra ajánlja a tanácsnak az előterjesztést.

A csatorna lejáró.

A bizottság Aczél Géza főmérnök előterjesztésére a csatornahálózat két fontos végén: a Miklós-utca és a vészkiömlő végén a csatorna kezelésére és a hálózat meg szemléltetésére, csinos fölépítménnyel lejáró készítését határozta el. A fölépítmény azért szükséges, hogy a nehéz vasújtókat ne kelljen emelni.

Aczél Géza főmérnöknek előterjesztései igazán a közönség érdekét szolgálja, szükséges, hogy a tanács a bizottság által egyhangulag javasolt előterjesztéseket elfogadja.

Csillag Arthur

modern papíráruhaza, könyv-,
zenemű és írószer kereskedése

megnyilt

:: a Városháza épületében ::

Bezárták

az ostendei játékbarlangot.

A Club Privé játék-
termében

a téteket letartóztatta a rend-
őrség.

A Club Privé bérlője egy Marques nevű ember, aki még tíz évvel ezelőtt Namourban pincér volt. Kibérelte a játékbarlangot Ostende városától. Evek óta roulette és baccarat folyt itt. Marquesnek évente öt millió frank tiszta nyeresége volt a banktól és emellett milliókat fizetett el a belga sajtó elhallgatására, azonkívül egyes vezető emberek megnyerésére.

A belga törvényhozás a közvélemény sürgetésére néhány évvel ezelőtt betiltotta a roulettet, miután a vendégek kifosztása már tűrhetetlen állapotokat teremtett. A baccaratot is betiltották akkor és közel másfél hónapig nem is volt Ostendében játék. Végül is Marques kijárta, hogy szigorított ellenőrzés mellett továbbra is játszhasanak baccarat-t. Olyanformán, hogy kaszinójelleget adott a játékbanknak. Akik a játékterembe léptek, tagjai lettek a kaszinónak. Felbérelt emberekkel elnökséget és választmányt alakított és a bankot is naponként száz frankkal felbérelt emberrel adatta. Ilyenmódon juttatotta ki a hatóságok ellenőrzését. Ma már több mint husz millió vagyona van Marquesnek, aki Blank-kal együtt a montecarlói játékbanknak is főrészesvényese.

A bank üzemei az utóbbi időben ismét tűrhetetlenné vált. A kifosztott vendégek panaszára a hatóság megfigyelés alá vette a bankot. Kitűnt, hogy a vezetőség a legszemérmetlenebb módon játszta ki a szabályokat.

Az ostendei rendőrség tegnap este tíz órakor — mikor a legszenvedélyesebben folyt a játék — megrohanta a termet. Óriási kavardás támadt erre. A játékosok pénzüket felkapva, kifelé igyekeztek, de a rendőrség a jelenlevőket összeírta, a téteket lefoglalta és elrendelte a játék azonnali beszüntetését. A termet a hatóság azután lezárta és a vizsgálatot a bérlő ellen azonnal megindították.

Az eset óriási feltűnést kelt Ostendében. Bizonyos, hogy Marques óriási vagyonát és összeköttetéseit ki fogja használni, hogy a vizsgálatot beszüntesse és a játéktermet újra megnyithassa. Egyelőre azonban a játékterem ablakai sötétek maradnak és a „Club Privé“-ben megszűnik a tiltott baccarat.

Az egyházi bérpalota.

Gyülesezik a
presbytérium

— július 22.

A debreceni református egyház presyteriuma vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor gyűlést tart az egyház tanácstermében. A gyűlés tárgysorozatát már elkészítették s közölték a presbyterekkel.

A tárgysorozatban a kisebb folyóügyeken kívül szerepel a bérpalota ügye is, amely felett most már véglegesen dönteni fognak. A gyűlés tárgysorozata a következő:

1. Jelentés arról, hogy a f. július hó 3-ik napján tartott presyteri gyűlés jegyzőkönyve folyó július hónap 6-ik napján hitelesített.

2. Szabó Miklós presbyter esküvétele.

3. A néhai Kovács Ferenc volt egyházi halálhatalmával megüresedett egyházi állás betöltése iránti intézkedés.

4. Az 1910. évre esperes ur által meg erősített „Választók névsorának“ beterjesztéséről tett elnöki jelentés.

5. Egy zsinati póttagsági hely betöltésére szavazás.

6. Esperes urnak a b. e. Simonffy Imre elhalálása folytán megüresedett egyház.

kerületi tanácsbírói állás betöltése tárgyában küldött 873, 874, 872—1910 sz. levele.

7. A bérház ügyével megbízott küldöttség javaslata a Hatvan-utcai 3. sorszámú háznak 100,000 koronáért leendő megvétele, továbbá a bérház építésének megindítása és két lelkészi lakásnak elhelyezése tárgyában.

8. Kovács József főgondnok ur megsürgeti az Árok-utcai kettős iskola ondódi földjének ügyét.

9. Egyházi ügyvéd jelentése a b. e. Várad Szabó Miklós hagyománya tárgyában létrejött egyességről.

10. Kiss Albert lemondott vallástanárunk elköszönése.

11. A felsőbb-leányiskola igazgatótanácsának előterjesztése a Kiss Albert volt vallástanár helyére megválasztott Szele Miklós vallástanár megerősítéséről s fizetésének folyóvátételéről.

12. Ugyanannak Végvári István megválasztott tanár megerősítésére s fizetésének folyóvátételére vonatkozó előterjesztése.

13. Dicsőfi József lelkészelnöknek a lelkészi pecsétek megrendeléséről s azok árának utalványozásáról tett jelentése.

14. Ugyanannak a „református“, „presbyter“ és „presbyterium“ nevek használata tárgyában tett indítványa.

15. A felsőbb-leányiskola igazgatótanácsának az elemi iskolában a tandíj fizetését beszüntető vallás- és közoktat. miniszteri rendelet folytán hozott 913-1910F. számú végzése.

16. A gazdasági bizottságnak a consistoriális háznál megüresedett házmesteri állás betöltése tárgyában hozott 874—1910G. sz. végzése.

17. Az egyház pénztári hivatalának jelentése a Kisbirtokosok országos földhitelintézeti négy drb alapítványi kötvény szelvényeinek beváltásáról.

BIHAR MEGYEBEN NINCSEN!

Ugyan mi?

Tenyésztésre alkalmas magánmérnök

Igy mondja egy főszolgabíró.

A közigazgatás csodabogarái között, — amelyek bőségben teremnek ebben a szép hazában — keresve sem lehet találni olyan kábitóan furcsa dolgot, mint amió — most a legnagyobb komolysággal fekszik Biharvármegye alispáni hivatalában, egy pirulni nem tudó finom közigazgatási árkuson. Egy főszolgabíró szülötte ez a csodabogár. Nem szólítunk fel senkit a kacagásra. Szükségtelen lenne. Mindenkinek kacsagni fog. Meg azt sem mondjuk, hogy ez a pokoli, bájos história nagyon jellemző a magyar közigazgatásra, hogy ez a kis bolondság nagyon bevilágít a főbíró urak műhelyébe. Mindent elmond maga a történet.

Nemrégiben körrendeletet bocsátott ki az alispáni hivatal, — a földművelésügyi miniszter felhívására — meghagyva a főszolgabíróknak, hogy jelentsék be, van-e a járásuk területén tenyésztésre alkalmas magánmén. A rendelet sokszorosítás okáért az alispáni hivatal gépiró osztályára került. Ennek az osztálynak ajtáján egy kicsiny tábla lóg:

IDEGENEKNEK
TILOS A BEMENET.

Tádnikk e teremben hölgyek muakálkodnak. Gépirókisasszonyok. Ide került a kevésbé poétikus tárgyú rendelet. Magán-mén!

Valami borzalmas képet festhetett meg a gépirókisasszonyok fantáziája s bizonybizony egyik sem merete lekopogni ezt a kegyetlen szót. Hogy is merték volna, hiszen a zárdában is úgy tanulták, hogy Petőfi a medgyesvári csatáson esett el. Uram bocsáss! nem is a segesvári síkon...

Denikve, a gépirókisasszonyoknak ötleük támadt! Segesvári alapon. A körrende-

letbe a magánmén helyett egy egészen szalonképes, sőt házasságképes szót irtak be.

Ezek után festett pedig a körrendelet a következőképpen:

Főszolgabíró ur!

Földművelésügyi miniszter ur — számú rendelete folytán felhivom, jelentse be, van-e járása területén

tenyésztésre alkalmas magánmérnök?

Kelt Nagyváradon, stb.

A járáások szolgabírái ismerik már az ilyen körrendeleteket, melyek időnként pontosan visszatérnek s legfeljebb jól mulattak a gépirókisasszonyok hibáján, de egy pillanatra sem gondolnak arra, hogy az alispán tenyésztésre alkalmas — magánmérnököt keres. Meg is irták a maguk jelentését, annak rendje, módja szerint — a magánménékről.

De nem így a nagyszalontai főszolgabíró. Ő egészen komolyan vette a kis ügyet. Csanády Jenő főbíró urunk nagy lelkiismeretességgel kutatni, vizsgáldni kezdett és beható tanulmányozásának eredményeképp végül meg is szerkesztette a csodálatos jelentést, így: —

Alispán ur!

Hivatkozással — számú rendeletére, jelentem, hogy járásom területén egyetlen egy magánmérnök van, azonban ez tenyésztésre nem alkalmas.

Kelt Nagyszalontán, stb.

CSANÁDY JENŐ,
főszolgabíró.

Talán ne is írjunk már utána semmit, Mertha megannyit mulatunk, elmélkedünk és töprengünk is ezen a furcsaságon, azt mégsem fogjuk kitalálni, hogy vajjon honnan derítette ki a főbíró ur, hogy járásának amaz egyetlen magánmérnöke tenyésztésre ugyan miért nem alkalmas? És vajjon mit szól mindehhez amaz egyetlen magánmérnök ur? Ugyis, mint férfiú. Nem lenne rossz, ha ezt is megtudnánk.

Kik használhatják a telefont?

Helyi forgalomban csaknem senki! | Távolági forgalomban majdnem senki!

Hirt adtunk már több ízben a kereskedelmiügyi miniszternek arról a rendeletéről, mely szerint az előfizető távbeszélőállomását díjtalan használatra másoknak csakis a helyi forgalomban engedheti át. A távolági forgalomban ellenben — értvén alatta az interurbán, környékbeli és törvényhatósági beszélgetéseket — az évi átalány ellenében csakis az állomás tulajdonosa használhatja.

Mint hogy ezen rendelet értelmezésére és végrehajtására nézve több oldalról nézeteltérés merült fel, ezeknek tisztázására Siket Traján nagyváradai postaigazgató tegnapközötti hirdetményében részletesen megmagyarázza a miniszteri rendeletnek tartalmát.

E szerint az a rendelkezés, hogy az előfizetői állomásokról az állomás tulajdonosán kívül mások részéről kezdeményezett távolági beszélgetések díjkötelesek, — csakis idegenekre, nem pedig az előfizető hozzátartozóira és alkalmazottjaira vonatkozik.

Önként értetődik tehát, hogy a pénzügyintézetek, részvénytársaságok, hivatalok, vállalatok stb. részére bérelt állomásokról nemcsak maga a felelős előfizető, hanem az illető intézet/társaság, vállalat, hivatal stb. összes alkalmazottjai is jogosultak az állomás használatára.

Az egyletek, társaskörök, vendéglők, kávéházak és egyéb nyilvános helyiségekkel

rendelkező előfizetőknél berendezett állomások használata a helyi forgalomban nincs korlátozva.

Mint hogy azonban ez a használati jog a miniszteri rendelet értelmében a helyi forgalmon túl nem terjed, a távolági forgalomban az előfizetési díj fejében beszélgetéseket ilyen állomásokról is csak maga a felelős előfizető (az egyleti megbízottai, a vendéglős, a kávé s stb.) és alkalmazottjai folytathatnak, ellenben az egyletek, társaskörök tagjai, illetve a vendéglőben, kávéházban megforduló vendégek stb. részéről kezdeményezett beszélgetések díjkötelesek.

Azok az előfizetők, akik e korlátozás miatt távbeszélő állomásukat a távolági forgalomban használni nem kívánják, az azért járó kapcsolási díj további fizetésének kötelezettsége alól a fölmondásra megállapított egy hó elteltével fölmentetnek.

Magunk részéről többször rámutattunk erre a miniszteri rendeletnek nevetséges és abszurd voltára. Hosszabb jövőt nem is jósolhatunk neki, mert eltekintve attól, az immunitástól, hogy ez a rendelkezés nemcsak feljogosítja, hanem egyenesen kötelezi a postahivatalnokait az idegen beszélgetések kihallgatására és folytonos zaklatásoknak teheti ki a telefonállomások előfizetőit, egyszerűen képtelenségnek tartjuk azt is, hogy a családtagok és alkalmazottak, másrészt pedig a részvénytársaságok és társaskörök beszélgetéseire vonatkozó rendelkezés lehető volna.

UJDONSÁGOK.

A király

nem szereti az ünnepélyeket.

Egy szárnysegéd a Felségről.

A király egy szárnysegéde, Horthy Miklós sorhajókapitány rokonai látogatására tegnap Aradra érkezett. Egy újságírónak alkalma volt a király szárnysegédével beszélgetni a Felségről.

Igy beszélt a szárnysegéd:

— Ő Felsége egyike a legcsodálatosabb uralkodói egyéniségeknek. A legközvetlenebb hangon, a legszeretettebb módon beszél mindenkivel, ha valaki nem reá tartozó ügyekről kezd a Felségnek beszélni, egyetlen egy pillantásával elhallgattatja. Ebből is látszik, hogy mennyire tájékozatlanok azok, akik a kamariláról beszélnek. Tájékozódva van a Felség minderről. Olvas újságokat is, azonban csak azokat, amelyeket számára kijegyznek. Kitűnő memóriája van. A minap éppen Montenuovo herceg főudvarmesterről beszéltem, ő mondta, hogy a király panaszkodott, hogy gyöngül a memóriája. Pedig a frissesége most is meglepő.

— Testi frissesége is csodálatos, — folytatta Horthy Miklós. — Ugy lovagol ma is, mint a legfáradhatatlanabb lovas. A bécsi dísz-szemle előtt kiadta a király a parancsot, hogy próbaloaglást akar végezni, mert már igen régen nem ült lovon. Amikor aztán lóra ült, egy lovagolt, mint egy fiatal huszár főhadnagy.

— A jubileumi ünnepségre alig jön a Felség Magyarországra. Most Ischlben marad és majd a szeptemberi hadgyakorlatokra jön Magyarországra. Nyolevanadik születésnapjára csendes, nyugodt ünnepet kíván. Sokszor kijelentette már, hogy sokkal helyesebb volna, ha az ilyen ünnepélyekre fordított költségekből inkább árvaházakat, jótékony intézményeket létesítenének. A bécsi jubiláris ünnepségeken sem vesz részt a király. Valószínű, hogy szeptember második felében Gödöllőre megy, ahol ekkor udvari vadászatok lesznek.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap a református templomokban a következő lelkészek végzik az istentiszteletet: A Nagytemplomban Molnár Ferenc s lelkész, Kistemplomban 9 órakor Uray Sándor lelkész 11 órakor Boér Károly s. lelkész, Kossuth-utcai templomban Peleskey Sándor s. lelkész, Ispótytemplomban Boér Károly s. lelkész, Csajókeri imaházban Kovács János lelkész, Homokkeri imaházban Bereczky József szónior.

— **Szabolcska Mihály — szatmári lelkész.** Az ország egyik legnagyobb református egyháznak, a szatmári lelkész, Rácz István a minap elhunyt. Mint szatmári tudósítónk jelenti, a városban mozgalom indult meg, hogy az üresedésben levő lelkészi állásra Szabolcska Mihályt, a temesvári költőpapot hívják meg. Mint hírlik, Szabolcska nagyon szívesen menne Szatmárnémetibe, ahova gyermekkorai emlékek és családi kötelékek is fűzik.

— **A Kistemplom órája.** Ismét van egy érdekességünk: egy speciális debreceni érdekesség: a Kistemplom világító órája. Azért érdekes főleg ez az óra, mert minden más célt szolgál, csak azt nem, amit kellene: Nem lehet rajta meglátni, hogy mennyi az idő. Régi átka e városnak, hogy semmi új dolog nem sikerül. Most kaptunk világító órát, mely fényes, vakító fehérségű lapjával s aranyos mutatójával nagyon tetszetett a készítőknek, lenről azonban a legjobb szemű emberek sem tudják megmondani, hogy hány órát mutatnak a fényes aranymutatók. A négy óra közül egyet már átadtak a forgalomnak, most sorba jön a többi. Kár lesz rájuk fillért is költeni, mert céljuknak megfelelni nem fognak. Ha már világító óra, hát ne csak óra legyen, hanem világítóson is.

— **Eperjes az enciklika ellen.** Az eperjesi ágostai evangélikus egyházközség — mint Eperjesről jelentik, ma Bánó Aladár és Korbély Géza elnöklété alatt közgyűlést tartott, amelyen dr. Mossánszky Titusz indítványára elhatározták, hogy tiltakoznak a Borromaeo-enciklika ellen. Együttal felkéri a sárosi egyházmegyét és a tiszai evangélikus egyházkerületet, hogy egy egyetemes közgyűlést utján tegye meg a kormánytól lépéseket a protestánsokat ért támadással szemben.

— **Öngyilkos lett a disznópásztor.** Sok ideig őrizte a nádudvari lakosok csühdőjét Bodnár Lajos. A foglalkozásával járó szűk jövedelemből csendesen éldegélt. A disznópásztor azonban végre is megunt a nem nagy jövővel keesegtető foglalkozást, életunt á lett, s tegnap egy keze ügyébe akadt rozsdás pisztollyal agyonlőtte magát. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **A debreceni katonák gyakorlatai.** A 37. gyalogezrednek Nagyváradon, a 39. gyalogezrednek Debrecenben és a 101. gyalogezrednek nagyváradon és Békéscsabán állomásozó zászlóaljai augusztus 9-16-ig 22-ig Nagyváradon tartanak gyakorlatakat. Azután Hollód, Venter és Robogány közt mint 33. gyalogdandár gyakorlatoznak aug. 31-ig. Az Aradon állomásozó 33. és a Szegeden állomásozó 46-ik gyalogezrednek augusztus 21-én hagyják el állomáshelyeiket és mint 34. gyalogdandár gyakorlatoznak Borossebes és Buttyin községek környékén.

— **A világítási vállalat ezuton** értesíti a fogyasztó közönséget, hogy a villamos vasúttal kapcsolatos átalakítások alatt e hó 24-én vasárnap reggel 7 órától délután 5 óráig az áramszolgáltatás szünetel.

— **A szegedi gyufagyár áldozatai.** A szegedi gyufagyári szerencsétlenség utolsó áldozata, Csót Eszter 18 éves munkáslány, aki lábán szenvedett borzalmas égési sebeket, csütörtökön elhunyt a kórházat.

A katasztrófa áldozatai közül még öt leány: Gál Erzsé, Halász Etel, Ördög Rozál, Sárkány Etel és Kövesi Etel betegek. Ezeket lakásaikon ápolják. A szerencsétlen leányok azt panaszzák, hogy a gyufagyár igazgatósága megtagadta tőlük azt a segítyt, amelyet munkaképtelenségük esetére kilátásba helyezett számukra. A gyár újrateremtését különben megkezdték.

— **A főpincér és a bohém.** A Royal kávéház főpincére kétségbeesetten konstatálta, hogy egy hosszuhaju bohémifju pokoli pontossággal megjelenik a kávéházban megiszik egy fekete kávét — és egy árva krajcárt sem fizet. Mindig büszkén távozik s kimenőben odakiáltja a főpincérnek!

— Irja föl!

A főpincér bizalommal türe ezt két hétig. De miután a szőkefürtű ifju semmi hajlandóságot nem mutatott a fizetésre, hát elhatározta, hogy szigorúan fog vele szemben fellépni. Az ifju másnap este is megjelent a kávéházban, megitta a fekete kávét és megint elakart menni e kiáltással:

— Irja föl!

De a főpincér odament hozzá, diszkréten félrehívta és azt mondta neki:

— Uram, én sokat forogtam íróemberek közt és tudom, hogy a legtöbb író csak úgy tud írni, ha fekete kávét iszik. De azt igazán nem értem, hogy ha a „fekete kávét folyton ön issza, miért írjak mindig én?”

— **Felhőszakadás és árvíz Máramaros-megyében.** Técsőről írják, hogy a técsői járás egész területén pusztító árvizek vannak. A Talabor-folyó egyes ágai öntöttek ki. Az árvíz egész utvonalaikat pusztított el. Nap-nap mellett felhőszakadászerű esőzések vannak, aminek folytán a kisebb patakok is kiáradtak. Dulfalván a törvényhatósági utakon levő összes hidakat elvitte a víz. A bustyaházi állami utat teljesen tönkretette a kiáradt folyó. Tizennégy községgel a közlekedés teljesen lehetetlen, mert az utat elborította a víz.

— **Molnár József állapota.** A kőbányai családirto apát a rendőrségi kórházban ápolják. A beteg állapotáról ma reggel a következő tudósítást adta ki a kórház: Hőmérséke 36,5, pulzusa 80; egész éjjel jól aludt, nyelése még nehéz, véres köpései szűnőfélben vannak, állapota súlyos, az egyik kötetést valószínűleg eltávolították. A tegnap elterjedt öngyilkossági hírekre vonatkozólag azt is közlik, hogy tegnap kötetést nem alkalmaztak a betegre. Állapota anynyira javul, hogy tíz nap múlva elhagyhatja majd a kórházat. Akkor beviszik majd a főkapitányságra.

— **A disznóóiban...** Mig a szülők a mezőn dolgoznak, addig az otthon maradt kisgyermek sok bajnak válnak okozóvá, s nem egyszer ők maguk is súlyos szerencsétlenség áldozatává válnak. Különösen a tűz ritkítja a magukra hagyott gyerekek sorait. A fényes, lebegő lángot szívesen nézdegélik, s hogy még nagyobb lehessen élvezetük, valami nagyobb szerű tárgyat is meggyujtanak, mert „az még szikrázik is.” Ezt tette Gulyás József, orosi tanyai lakos öt éves Tamás nevű fia is. — Bemászott a disznóóiba, s a gyufákat egyre-másra gyujtogatta. Az alom tüzet fogott, lángra lobbant az egész rozoga faalkotmány, s a kis gyerekek benn égtek. — Eleinte büntetetre gondoltak, de a vallomások kiderítették, hogy a szerencsétlen kis fiu önmaga az oka borzalmas halálának.

— **Megszűnnek a jogakadémiák.** Miskos István, Szombathely helyettes polgármestere, a minap Budapestre járt s a városi iskolák ügyében tisztelgett nárai Szabó Sándor kultuszminiszteri államtitkár-nál. A helyettes polgármester beszélgetés közben arra kérte az államtitkárt, hogy egyetemet kapjon Szombathely.

— **Kenyérgyár és bolgár kertészet** kellene az önként városának! — mondta az államtitkár.

— Hát akkor legalább jogakadémiát! — válaszolt a polgármester.

— Erről ne is beszéljünk — volt az államtitkár válasza — mert az egyetemek felállításával megszűnnek a jogakadémiák.

— **Az Arany-Bika Mulató műsora,** melyben kizárólag elsőrangú attrakciók foglalnak helyet, napról-napra a közönség fokozott érdeklődése mellett kerül bemutatásra. A kedvelt komikus, Aalbach, új nótákat, kuplékat ad elő. Mondanunk sem kell, hogy tomboló tetszés mellett. The 4 Charabs e kiváló jongleur csoport vasárnap már utóljára lép fel. Az igazgatóság minden igyekezete dacára sem sikerült a szerződést meghosszabbítani, miután előbb elvállalt kötelezettségük Oroszországba szölitják. Great & Good exentrikusok kacagató produkciói mellett nagy sikerük van a többi variété számoknak is. Hétfőn több új attrakció mutatkozik be, így pld. Jassy Fregoli világhírű átváltozó művész.

— **A D. T. K. és a F. I. A. K.** A fővárosi ifjak atletikai klubjának football-csapata vasárnap délután Debrecenbe jön s a nagyerdői sporttéren mérkőzni fog a debreceni Torna-egyesület football-csapatával. Kedves délutánra van kilátása a sportkedvelő közönségnek. A verseny rendezősége gondoskodott arról, hogy olcsóbb helyárak mellett minél nagyobb számú közönség nézhesse végig a versenyt, mely délután 3 órakor kezdődik.

— **Hadgyakorlatok Belényes vidékén.** A 7. hadtest parancsnoksága tegnap értesítette a vármegye alispáni hivatalát, hogy szeptember első napjaiban Belényes vidékén hadosztálygyakorlatokat fognak tartani. A hetedik hadtesthez tartozik a debreceni 39. gyalogezred is s így valószínűleg bakáink is részt vesznek a gyakorlaton.

— **A Salétrom-kaszárnya tüze.** Ma délelőtt fél tizenkét órakor tűz keletkezett a Salétrom-kaszárnyában. A fedeles rajesur kapuja gyulladt ki eddig ismeretlen okból. A kivonult tűzörség a tüzet hamar eloltotta. A tűz keletkezésének oka iránt a vizsgálat megindult.

— **Felenség a férj ellen.** Molnár Andrásné feljelentést tett a férje ellen, aki-vel nem él egy háztartásban, hogy az tegnap éjjel udvarára bemászott, a pincét feltörte s onnan több üveg sört ellopott. — A sörre szomjas férjet kihallgatták. Nagyobb baja nem igen lesz, mert a házastársak közötti lopást a törvény nem bünteti.

— **Megszüntetett csőd.** A debreceni kir. törvényszék vb. Füstös Jenő cég ellen elrendelt csődöt ma vagyonihiány okából megszüntette.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Özv. Finta Jánosné ref. 60 éves, Budai Sándor ref. 77 éves, özv. Papp Sámuelné ref. 90 éves, özv. Süttő Istvánné ref. 75 éves, özv. Nagy Györgyné ref. 70 éves. Hajdu István ref. 67 éves.

— **Uj találmány!** Cséplésre kiválóan alkalmas az új szabadalmazott **Bárany-féle zsákbecőtő készülék.** Kezelése gyors. Magától való kinyitása teljesen kizárva. Ára — mivel évtizedekig eltart, sokkal olcsóbb mint a zsinégé. **A zsákot megkiméli a késsel való kivágástól.** Kapható minden vasüzletben és gyárunkban. Első Magyar szabadalmazott Zsák-becőtő-készülék-Gyár R. T. Debrecen, Piac-u. 66.

— **Fürdő időnyre!** Remek választék fürdő köpenyek, fürdő lepedők, uszóruhák, turista ingekből, nyári paplanok, divatos harisnyák és zsebkendők-ből, egyszerű és szíves batizt fehérnemű, jómódos zefirek, batizok és kartonokból. Kardos László Debrecen, Kossuth-utca 9., vászon, kész fehérnemű és menyasszonyi kelengye üzletben.

— Megérkeztek a Stroud kötött női kabátok, minden nagyság és színben 5 forinttól feljebb Rózsa Lajos divatárúházában, Piac-u. 34.

— Irodába állást keres kereskedelmi jól végzett leány, szerény díjazással. Bővebbet a „Bika” nappali portásánál.

412

Jegyezze jól meg a számot. Ez a „DEBRECEN” politikai napilap telefonszáma. Ha valami hírdetel valója van, hívja fel a számot.

TÁVIRATOK.

Az indemnitás tárgyalása.

Budapest, július 22. Az indemnitás tárgyalására eddig feliratkozott Pop Csiesó István, Bikádó Antal, Kun Béla, Szmracsányi.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, július 22. Khuen-Héderváry gróf ma délután Bécsbe utazott, ahonnan vasárnap tér vissza.

A trónörökös tüzet oltott.

Innsbruck, július 22. Ferenc Ferdinánd trónörökös, aki családjával a tiroli Toblachban nyaral, a napokban mint tüzoltó szerepelt. A Toblach közelében levő Aufkirchen községben a villám becsapott egy házba és felgyújtotta azt.

A trónörökös, aki automobiján éppen arrafele tett kirándulást, azonnal az égő házhoz sietett, melyet már nagy tömeg vett körül. Minthogy a háztulajdonos nem volt otthon, a trónörökös maga vezette a mentési munkákat, a közeli Niederdorf községből a helyőrség egy századát kiemelte az égő házhoz. Ő maga ott volt a ház körül, buzdította az embereket és jegyzőkönyvébe írta, akik kitüntették magukat és megígérte, hogy ezek külön jutalomban fognak részesülni.

Hazai Bécsben.

Budapest, július 22. Hazai Samu honvédelmi miniszter az éjjel Bécsbe utazott, s holnap este érkezik vissza Budapestre.

Szekely Ferenc Marosvásárhelyen.

Budapest, július 22. Székely Ferenc igazságügyminiszter Marosvásárhelyre utazott, több képviselő-társaságában, hogy mandátumáról lemondjon. Vasárnapig marad itt mikor is fiát jelölik képviselőnek. Ellenjelölt Fenyvessy Soma lesz.

Elpusztult léghajó.

Bécs, július 22. Két közös és egy román katonatiszttal egy léghajó szállt fel. Pozsony közelében mikor leereszkedni akartak, egy fába megakadt a léghajó, a gömb kiszakadt és lezuhant. A tiszték kisebb sérüléseket szenvedtek.

A modern ékszeripar
műremekel készülnek

Vágy István

ékszerész műtermében

MIKLÓS-UTCA 10.

Javítások, átalakítások jutányos árban eszközöltetnek.

Mindenemű ékszertervrajzok kívánatra készítettetnek.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat
csej. Speclális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu
és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író. és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

Kupecz Mihály ez a foglalatosságot rendszeresen akkor veszi elő, mikor nehéz gondolatokat akar kiűzni fejéből és akkor aztán annyira belemélyel a számolgatásba, hogy bátran a nyakravalóját le lehetné oldani, azt se venné észre. Észre sem vette tehát, hogy az Öreg Galambos bejött és jó este kívánását is viszonzatlanul hagyta.

Az aggastyán arra még nem jött haragba, de rosszul esett neki, hogy a gazda figyelmbe nem veszi; maga alá huzta tehát a kis széklábat, Magda asszony mellett foglalt helyet és a balesetről kezdett vele beszélni, mely az üsző dolgában érte, egyszersmind szemrehányást téve neki, mért hogy őt nem hívatta. Ő neki biztos orvossága van mindenemű marhabetegségek ellen. Még fiatal korában tanulta meg, mikor a híres Nádasy generális alatt szolgált.

És mivel egyszer az ő kedvenc tárgyára került, elkezdett neki cifránbál-cifránbál dolgokat mesélni, mint szalasztott meg egymaga hat plundrást burkust és mint veregette meg azért a híres generális sajátkezüleg az ő villát, melynek mintha most is érezné a csiklandását, oly jól esett neki. Magda asszony pedig nagy figyelemmel hallgatott a szavaira és mikor az Öreg beszédközben egyet nevetett, ő is hasonlóképp tett, mintha nem is nagy szomorúság, hanem csupa merő jókedv és megelégedés lakoznának szívében, annyira ügyekedett a jó lélek háza becsületét a világ szeme előtt rejtve tartani.

Ilusnak azonban nem sikerült annyira takargatni belső nagy felindulását, miként hogy általában a színeskedést csak későbbi években tanulja meg az ember, mikor tapasztalja, hogy nem mindenki érdemes arra, hogy érzéseit vele megossza.

Nevetett tehát ő is, mikor Galambos bácsi valami tréfásat mondott; de e nevetés rosszul illett komoly arcához, melyre nem tudott vidám kifejezést hazudni.

— Hát téged ma mi lelt, hogy olyan szomorú képpel fonod azt a kendert? Nem tudod a közmondást:

„Pergő rokka, vékony szál,
A nótában meg sem áll”.

(Folyt. köv.)

1910.

JULIUS.

31 nap.

Szombat

23

Apollinár.

Ha ön egy koronával előfizet egy hónapra a „Debrecen”-re, folyó hó végéig ingyen kapja a lapot.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú elegendő teljes férfiruhához) (kabát, nadrág és mellény) ára csak	1 szelvény	7 korona
	1 szelvény	10 korona
	1 szelvény	12 korona
	1 szelvény	15 korona
	1 szelvény	17 korona
	1 szelvény	18 korona
	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppúgy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkamarnt gyári áron küld a mindenütt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn. 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövetségletét directe a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendel. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és figyelmes.

Grimm családi pensió

Budapest, VIII. Üllői-ut 14. sz.

Előkelő otthon egye-ek és családok számára rövidebb vagy hosszabb tartózkodásra. — Központi fekvés a Kálvintértől néhány háznyi távolságban a belváros közvetlen szomszédságában, a gróf Károlyi-féle bérpalotában. Világos utcai szobák, elegáns, kényelmes berendezéssel.

Villamos közlekedés minden irányban, a ház előtt megállóhely.

Elsőrendű konyha, mérsékelt árak. — Villanyvilágítás, fürdők, lift.

Telefon 177-63.

Telefon 177-63.

Mindenben csalódhatik

az ember, csak a „Debrecen” apróhirdetéseiben nem. Bármire van szüksége, vagy bármit ajánl, hirdessen a Debrecen apróhirdetéseiben.

Donogán és Somossynál DEBRECZEN, Kistemplombazár,

~ Fürdő köpenyek. ~
Női- és férfi uszóruhák.
Trico és Piqué paplanok.
~ Dörzs törülközők. ~

Óriási választék!!

HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr.
Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Árverés.

A „Hatvan-utcai gazdaság“ az ondódi és ujosztásu, mintegy 4000 hold területű szántóföld ingatlanát a folyó 1910. évi augusztus hónap első napjától 1912. évi július hónap 31. napjáig terjedő két évre vadászterületül haszonbérbe adja.

A folyó július hónap 24-ik napján, vasárnap délelőtt 10 órakor Kiss András tanító ur Csap-utca 11. szám alatt levő iskola helyiségében megtartandó nyilvános árverésre az érdeklődő vadászok és vadásztársulatok meghívotnak. Bánompénzül 50 korona előre leteendő.

Az érdeklődők addig is értekezhetnek Kovács János kereskedő, utca-gazdasági felügyelővel, Jókai-utca 52. számú háznál.

A választmány.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor, vese, hólyag és bélbántalmaknál aalaminth asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható
KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésben
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Igazi uriember

igyekszik minél kifogástalanab-
bul öltözködni, az élelmes szabó-
mester és ruhakereskedő pedig
igyekezzék hirt adni magáról,
hogy rátaláljon, aki keresi. Aki
jó szabót vagy jó megrendelőt
keres, hirdessen a **DEBRECEN**
hirdetése között s áldani fogja
azt a napot, amelyen ezt a jó
tanácsot megfogadta.

Használjon Nagysád FÖLDES féle Margit-Crémet

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes féle Margit-Créme a főrangú
hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az
egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításá-
ban rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló
hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utá-
nozzák és hamisítják, tessék eredeti véd-
jeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak
ilyen készítményért vállal a készítő min-
dennemű felelősséget.

A Földes-Féle Margit Crème ártalmatlan,
zsírtalan és vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát,
szepőt, pattanást, miteszert, májfoltot, rán-
cokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít.
Nemcsak az arcbőr, hanem a nyak, váll
és kézfehéritésére és szépítésére is leg-
alkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi
1 korona minden gyógyszertárban és drogériában.

Készít és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész
ARADON.

Kapható: Debreczenben Balázs Ödön, Grosz
Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Mihalovics
Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László,
Tóth Béla, H.-Szoboszlón Barbóc Zsigmond,
H.-bösörményben Ercsey G., gyógyszertárakban

A pályi ut menten

63 köblös jóminőségű

szántóföld

több évre haszonbérbe adó.

Ertekezhetni lehet Bethlen-utcaán, 17.
sz. alatt.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiáll-
táson államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszere gyöngéledők, vérszegények
lábbadozók részére. Étvágygerjesztő, ideg-
erősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszertárakban fél lit. ü.
2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

! Új gyógyító módok !

DR. RACZ ÖDÖN gyógyintézete **NACVARADON.**
Sztilági Dezső-u. 7.

**Gyógyfürdők, villanyozók, belégzési ka-
marák, vizkurák.** Asthma, tüdőbajok,
álmatlanság, vérszegénység, idegesség,
rheuma, hűlés, köszvény, női bajok, sziv,
gyomor, belbajok ellen.

20 szoba olesó penzióval. Nagy por-
mentes kert, bentlakó orvos.

Kivánatra prospektus.

Telefon Bécsből!

Azért, hogy mindenkinek birto-
kában legyen a mi „Cäsar“ zseb-
öngyújtónknak, minden más rek-
lám helyett 15000 darabot most
a következő árleszállítás mellett
adjuk 1 darabot 3 K helyett,
csak 2 K, 3 drb. 4-50, 6 drb. 8 K,
12 drb. 14 K. Utánvétellel e
mennyiség eladása után az árak
eddigé rendes árban ismét fel-
emelkednek. A „Cäsar“ a világ
legjobb zseböngyújtója. Egy nyo-
más és azonnal tüzet kap, nincs
benne semmi Batteire! Évek
hossza során tart, kapható

Öst.- Ung. Union Unfernehmung für pat. Erfindungen.
Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 104.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POROK

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyet és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gy. g. ha-
tása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántal-
mak, gyomorhív, rögzött székrekedés, májbán-
talom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb
női betegségek ellen, e jeles háziszernak étvize-
dek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÖSBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg
Moll A. védjegyet tü-
nteti fel és a Moll-féle
sösborszesz neveze-
tesen, mint fájdalom-
osillapító bedörzsö-
lésiszere köszvény, csuz
és a meghűlés egyéb
következmenyeinél leg-
ismertesebb népszere.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített
gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gon-
dozására és ápolására úgy gyermekek, mint
felnöttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill.
Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle
védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mel-
let teljesítetnek. A raktárakban tesék határozottan
Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott ké-
szítményeket kérni.

Déli vasuti sín

kb. 5 waggon 23.6 kg-os, 6.6 m. hosz-
szakban, teljesen üzemképes állapotban
K 16:50 árban 1/2 kg-ként ab Budapest
eladó. Kérdezősködések „Déli vasuti sín“
jelige alatt **Mosso Rudolf** hirdetési iro-
dájába Budapest, intézendők.

APRÓ HIRDETÉSEK. >>

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. >>

Levelezés.

Javakorabell Rómeó — Ju iát keres. Leveleket a kiadó Rómeó és Julia címen továbbít.

Hölgyek! Harmincöt éves ideálisan gondolkozó, vérbeli bohém vagyok. Foglalkozásom ide köt e városhoz. Nagyon szeretném a kánikula keserveit egy bájos hölgygel megosztani, illetve ezt megédesíteni. Ha akadna egy vállalkozó hasongondolkozású hölgy, akinek a barátsága érdeknélküli, az írjon „Gentleman“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába.

Uraim! Csecsenék mondott 19 éves baba vagyok. Hivatalba járok, de a kivatal után volna naponta egy pár óra időm, aki ezalatt az óra alatt mulattatni akarna, az írjon „Vig gyerek“ jeligére a kiadóba.

Ajánlat.

Halápi állomásnál iskola szomszédságában 33 kat. hold kétharmadrészben fekete föld, haszonbérbe adó. Lakás és 40 nagy jószágok istállóval. Ertekezés Batthyányi-u. 5. szám alatti ügyvédnél.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre, vagy tükör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. — Tisztelettel KAISER SALAMON. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Legjobb órák és legszebb ékszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban **KURIÁN GYULA** elősmert jóhírnévű órák és ékszerésznél Piac-u. 42. Órajavítások pontosan és jótállással készülnek.

Veszélymentes önbortváló készületek 1 pengével K 250, 6 pengével, 12 él-K 650 **MARTON GYULA** divat- és harisnya-áru üzletében Piac-utca 9.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

Gyermekjáték

a Schicht szappannal való mosás, mert egyszerre tisztít és fehérít is, s megtakarít minden fáradságot és megerőltetést!

Nyári alkalmi vásár**Kretonok**

elsőrendű minőség

most 31 kr.

Selyemfényű ruhavászon,

minden színben

most 39 kr.

Valódi francia Delin

a legjobb minőség

most 57 kr.

Ibolya nyerselyem

rubákra és bluzokra

most 110 kr.

Csipke szövetek

tüll és guipure minőségben

most 65 kr.

Madeira batisztok

gyönyörű szép mintákban

most 55 krtól

Ujdonságok igen nagy és izléses választékban.

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Ne pazaroljon

sok időt, ha olcsón és jól akar vásárolni valamit. A helyett, hogy kereséssel töltené idejét, hirdessen a „DEBRECEN“ apróhirdetési között és özőnével kapja a legjobb ajánlatokat.

VIENER HERMANN

esernyő- és napernyő készítő
DEBRECZEN, Sas utca 3.

☞	MEGINDUL	☜
☞	MEGINDUL	☜
	MEGINDUL	

Nyomatott Debreczen az. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szívesen adok ingyen felvilágosítást erről, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Gasparik Ádám

műorás és ékszerész

DEBRECZEN, Hunyadi (Várad-utca) 12. szám.

Ajánlom a mai kor igényeinek megfelelő, ujonnan be-rendezett

órás és ékszer üzletemet

valamint precíz

órajavitó műhelyemet

Raktáron tartom a legfinomabb és legpontosabb szabályozott órákat, u. m.: valódi schweici zsebórákat, arany, ezüst, nickel és acél, tokban, a legszebb kivitelben. Továbbá falli, inga, iroda, ebédő, hálószoba konyha és más különféle falli, asztali és ébresztő órákat.

Órák és órajavítások jótállással.

Fali és asztali antik órák. Olcsó és szép ékszerek a legszebb kivitelben.

Pontos kiszolgálás.

Ön rendel

esernyőt, napernyőt és nem gondol arra, hogy esellel drágán fizet.

Ha akar

magának hasznót hajtani, forduljon hozzám bizalommal, mielőtt szükségletét fedezi.

Nem fizet

el hiába való összeget — jó munkát — jó árut kap olcsón ha felkeresi cégemet.